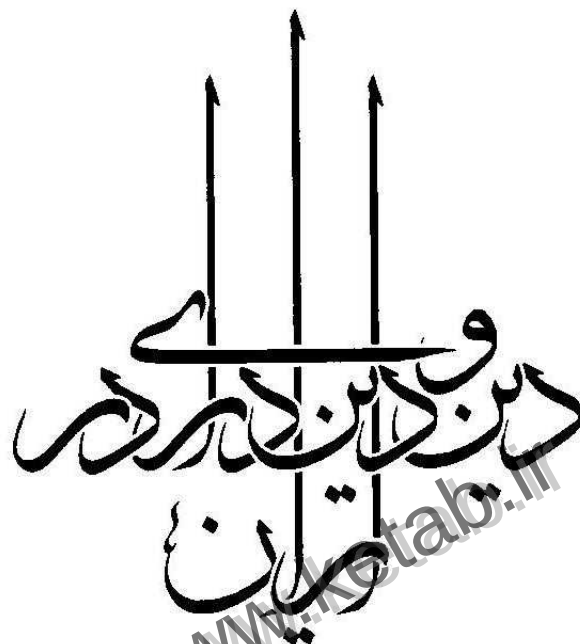

جلد دوم

سالنمای دین و دین‌داری در ایران (۱۳۹۹-۱۴۰۰)

(چالش‌ها و تحولات دین‌داری در ایران)

(انتشار محدود)

مرکز پژوهشی مبنا

سالنمای دین و دین‌داری در ایران (۱۳۹۹-۱۴۰۰) جلد ۲

مجری طرح: مرکز پژوهشی مینا

ناظر علمی: دکتر محمد تقی دشتی

مدیریت پژوهش: دکتر سید سعید هاشمی نسب

مدیر طرح: حامد عبداللہی سفیدان

گروہ نویسندگان: حامد عبداللہی سفیدان، علی اکبر عبدالاحدی مقدم، دکتر یاوز عیوضی، مرتضیٰ ہوشمند، محسن گلپایگانی،

دکتر سید مرتضیٰ میرتیار، دکتر محمد حسین کیانی، دکتر محمد صادق احمدی

مسئول ارتباطات و هماهنگی مصاحبه‌ها: دکتر محمد باقر صدقی

گروه اجرایی: محمد قرائتی ستوده (مدیر اجرایی)، امین حجتی (مسئول فنی پیمایش و نظرسنجی)

مهدی غفاریان فرهود (مسئول گروه طراحی و صفحه‌آرایی)

استاد و کارشناسان مصاحبه شونده: حجت الاسلام دکتر حسین بستان (عضو هیئت علمی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه)، حجت الاسلام دکتر غلامرضا بهروزک (عضو هیئت علمی دانشگاه باقرالعلوم)، دکتر جلیل کمریگی (پژوهشگر علوم اجتماعی و رئیس مؤسسه خرد و جامعه)، دکتر محمدرضا پویافر (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین)، دکتر رسول داداشی آذر (پژوهشگر مدیریت راهبردی فرهنگی)، دکتر محمدتقی دشتی (رئیس مرکز پژوهشی مینا)، دکتر ابوالفضل ذوالفقاری (عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد)، دکتر جبار رحمانی (عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی)، دکتر حسین سراج زاده (عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی)، دکتر حسین شرف الدین (عضو هیئت علمی مؤسسه امام خمینی علیه السلام)، حجت الاسلام دکتر مهربان صادق نیا (عضو هیئت علمی دانشگاه ادیان و مذاهب)، حجت الاسلام دکتر غلامرضا صدیق اورعی (عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی)، جناب آقای علی اشرف فتحی (مدرس حوزه و پژوهشگر جامعه شناسی شیعی)، دکتر محمدرضا کلاهی (عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات اجتماعی و فرهنگی)، دکتر حسن محدثی (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی)، دکتر عبد محمد میرسندهی (عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین علیه السلام)، دکتر محمود نجاتی حسین (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی)

انتشارات: مکتب اندیشه . شابک: ۹-۴۸-۷۲۰۲-۶۲۲-۹۷۸ . نوبت چاپ: ۱۴۰۰ . شمارگان: ۲۰۰

قیمت دوره: ۵۰,۰۰۰ تومان

[illegible]

۹۵۵/۰۰۴۴: رده بندی دیوپی:

شماره کتابشناسی، ملی: ۷۶۶۰۳۵۷ اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

شبکه ارتباط با مخاطب

روابط عمومی (سفارش کتاب، پیشنهادات و انتقادات): محمد قرائتی ستوده ۰۲۵۳۲۹۰۶۴۰۵

آدرس، تارنما: www.mabnarc.ir - www.smhi.ir

پست الکترونیک: info@smhi.ir - info@mabnarc.ir

فهرست

۱۳	مقدمه
۱۴	۱- مدرنیته
۱۶	۱-۱- اسلام و دین داری
۱۸	۱-۲- مدرنیته به منزله چالش
۱۹	الف. مبانی و اصول
۲۴	ب. اهداف غایی
۲۶	نتیجه گیری
۲۷	۲- فراگیری بیماری کرونا
۲۹	۲-۱- کرونا و معرفت دینی در ایران
۲۹	۲-۱-۱- کرونا و افزایش طرح شبهات
۳۱	۲-۱-۲- کرونا؛ مرگ و سیاست زندگی
۳۳	۲-۱-۳- تأثیر کرونا بر الهیات، دین و دین داری
۳۴	۲-۱-۴- حمله دکتر سروش به نظام روحانیت
۳۵	۲-۲- کرونا و نهادهای دینی در ایران
۳۶	۲-۲-۱- کرونا و واکنش های ابتدایی حوزه علمیه
۳۶	۲-۲-۲- نظرسنجی تأثیر کرونا بر دین داری
۴۱	۲-۲-۳- پیامدهای شروع کرونا از قم
۴۵	۲-۲-۵- تقویت وجوه غیرمناسکی دین در دوران کرونا
۴۶	۲-۲-۶- فقه شیعه و مسئله کرونا
۴۷	۲-۲-۷- کرونا و حرکت جهادی طلاب
۴۹	۲-۳- کرونا و مناسک دینی در ایران
۵۰	۲-۳-۱- تأثیرات کرونا بر دین و مناسک دینی در ایران
۵۲	۲-۳-۲- اماکن مذهبی در دوران کرونا
۵۶	۲-۳-۳- کرونا و امر تبلیغ
۵۸	۲-۳-۴- ارتباط حوزه و روحانیت و جامعه
۶۰	۲-۳-۵- کرونا و تضعیف رابطه افقی روحانیت و مردم

مقدمه

دین‌داری در فرهنگ‌ها و جوامع گوناگون، با چالش‌ها و پدیده‌هایی روبه‌رو می‌شود که ممکن است از این پدیده‌ها اثرپذیرد یا بر آنها اثرگذار باشد. این اثرگذاری و اثرپذیری گاه موجب دگرگونی در دین‌داری و نهاد دین می‌شود. در دوره‌های گوناگون، پدیده‌های اثرگذار متغیر هستند؛ مثلاً در سال گذشته، فراگیری بیماری کووید ۱۹ بر نوع دین‌داری در ادیان و جوامع اثرگذار بود که بحث‌های متنوعی در این باره در گرفت. همچنین پدیده‌های فرهنگی نیز بر دین‌داری اثرگذارند؛ مثل فراگیری استفاده از فناوری‌ها یا پدیده‌ها. چالش‌های اجتماعی و اثرگذاری آنها بر دین‌داری را هم نباید نادیده گرفت؛ مسائل مثل همبستگی اجتماعی یا آسیب‌های اجتماعی، گاه بر دین‌داری جامعه اثرگذارند و گاه از آن اثرپذیر.

مرکز پژوهشی مبنا در چند سال اخیر، پژوهش‌های مستقلی را درباره برخی از چالش‌هایی که در پیش می‌آید انجام داده است که در این سال‌ها فقط چکیده‌ای از آنها بیان می‌شوند. این پژوهش‌ها در قالب پژوهشنامه راهبردی «افق مکث» با روش مسئله‌محور راهبردی، صورت گرفته‌اند و نتایج آنها در قالب کتاب، مجله تخصصی، گزارش‌های راهبردی و برارود وضعیت منتشر شده و در اختیار نخبگان و مدیران فرهنگی کشور قرار گرفته است. برخی از این چالش‌ها و روندها کلان و برخی خرد هستند اما دامنه اثرگذاری وسیعی دارند که تغییراتی گاه بنیادین در وضعیت دین و دین‌داری ایرانیان ایجاد می‌کنند. پژوهشگران این مرکز بر این باورند که با تغییرات نهادی در این چالش‌ها و اجرای راهکارها و راهبردهای پیشنهاد شده در آنها، بخش مهمی از مسائل فرهنگی که دین و دین‌داری یک پای این مسائل‌اند - برطرف خواهند شد.